

De ce trebuie să muncim?

și toate întrebările pe care ți le pui
despre ce înseamnă munca!

Prefață

Ce înseamnă să muncești, cred că știi deja! La școală, gândești, faci exerciții, singur sau în grup, răspunzi la întrebări, faci activități fizice sau practice, respecti indicațiile profesorilor și dobândești cunoștințe noi în fiecare zi.

Munca adulților este însă ceva mai complicată decât a școlarilor, în primul rând pentru că exersarea unei meserii presupune un câștig bănesc.

Datorită acestei cărți, vei înțelege mai bine oportunitățile pe care le vei avea după terminarea studiilor, de ce este bine să fii mulțumit de meseria pe care ți-o alegi, ce drepturi și ce obligații vei avea la locul de muncă.

Așadar, să pornim la drum și... lectură plăcută!

Jacques-Olivier Pô

Oamenii au muncit dintotdeauna?

În epoca preistorică și în societățile primitive, oamenii munceau doar pentru **a-și satisface nevoile**. Munca nu era o opțiune, ci o necesitate: oamenii munceau ca să se hrănească, să se îmbrace, să se apere de intemperii și de animalele sălbatice! Munca era, așadar, **o constrângere impusă de condițiile de trai**. Oamenii nu făceau distincția între viață și muncă – munca și viața se contopeau.

Orice efort fizic sau intelectual făcut cu scopul de a obține un rezultat se numește muncă.

Odată cu apariția civilizației, noțiunea de muncă a căpătat alte înțelesuri. Desigur, este vorba în continuare despre satisfacerea nevoilor vitale, dar munca devine și un mijloc prin care omul se distinge de alte ființe. Munca îi permite să intervină asupra naturii și să o modeleze după propria imaginație și voință. Prin muncă, ființa umană creează și inovează neîncetat.

Din Antichitate și până la sfârșitul Evului Mediu s-a considerat că munca a fost doar manuală: era **o corvoadă obligatorie pentru sclavi și țărani** și ea nu le oferea acestora nici plăcere, nici vreo mulțumire. Meditația, creația, predatul, războiul sunt activități rezervate nobililor, seniorilor și stăpânilor. Abia începând din secolul al XVIII-lea, toate activitățile, manuale și intelectuale, au fost privite ca o muncă. De atunci se spune că omul, când muncește, **ocupă o funcție sau face o meserie**.

Deși au trecut atâtea secole, constatăm că și în zilele noastre munca ocupă un loc foarte important în viața adulților! Cu toate acestea, locul său se diminuează continuu! Într-adevăr, perioada studiilor s-a prelungit, durata de viață a crescut, muncim din ce în ce mai puține ore pe săptămână și avem din ce în ce mai multe vacanțe. Mulțumitor, nu-i așa? Pe scurt, **ne petrecem doar 12% din viață lucrând**, față de situația anilor 1900 când oamenii își petreceau aproape jumătate din viață muncind!

INFO +

Sclavul era o persoană care aparținea unui stăpân și trebuia să se supună mereu acestuia. Sclavul putea fi vândut sau dat la schimb ca mână de lucru și nu se bucura de niciun drept. Sclavia a fost foarte răspândită în antichitatea greacă și romană. Între secolele al XVI-lea și al XIX-lea, numeroși sclavi originari din Africa au fost deportați și vânduți în America pentru a executa munci agricole. Deși astăzi sclavia este interzisă prin lege peste tot în lume, există încă bărbați și femei (adesea chiar și copii) care sunt privați de libertate și primesc niște salarii de mizerie pentru muncile prestate.

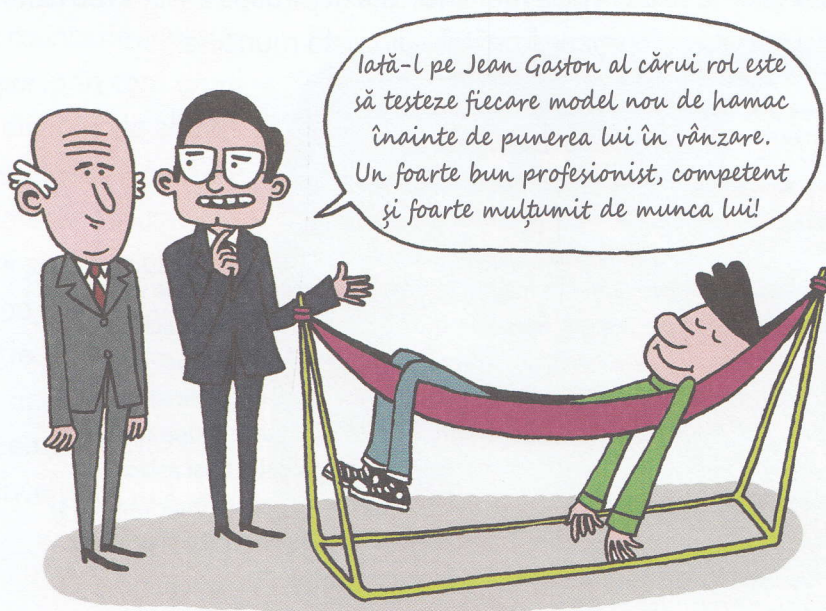
Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

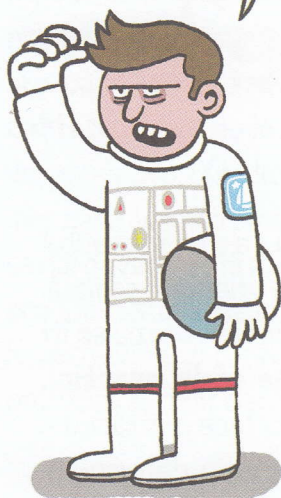
De ce muncim?

Muncim pentru a avea ce mânca, pentru a ne permite o locuință, pentru familie – pentru ceea ce este absolut necesar. Totuși, spre deosebire de munca animalelor, cea a omului nu se reduce la **satisfacerea nevoilor cotidiene**, ci ea satisface și alte necesități, nu neapărat financiare! Atunci când muncește, omul pune în practică toate cunoștințele de care dispune, dobândește altele noi, se confruntă cu situații inedite, face față dificultăților, dă dovadă de inventivitate. Astfel, uneori fără să-și dea seama, omul își **dezvoltă cunoștințele și abilitățile**. În plus, ia contact cu alte persoane cu care face schimb de cunoștințe... Toate acestea duc la **satisfacția muncii**, noțiune foarte importantă și care este măsura unei vieți profesionale împlinite.

Munca trebuie să aducă mulțumire, nu doar bani.

Stele și iar stele!
M-am săturat de
atâtea stele!

În plus, munca trebuie să fie și **motivantă** – omul trebuie să arate de ce este în stare, să participe la proiecte comune, să știe că este util! E greu să măsoare efectele propriei munci, dar pentru că munca este o activitate socială, pentru că trăim și muncim împreună cu alții, știm că **munca noastră este interconectată cu cea a celorlalți**. Spre exemplu, dacă o persoană se ocupă de agricultură și produce grâu, munca lui oferă de lucru celui care transformă boabele de grâu în făină (morarul), fără de care brutarul nu ar avea de lucru!

Grație acestui lanț al meseriilor și al cunoștințelor, economia funcționează. De aceea se spune că **nu există „meserii inferioare”**: toate meseriile contribuie la construirea viitorului!

Totuși, atunci când faci o meserie care presupune o activitate repetitivă, izolată și limitată la un domeniu restrâns, este

aproape imposibil să ajungi să îți apreciezi munca, să îi înțelegi utilitatea și să fii mândru de ea. În aceste condiții, munca poate fi percepută ca o **obligatie**, adesea epuizantă și plicticoasă, care nu oferă nicio plăcere: vorbim

în acest caz de munca „alimentară”, adică de munca făcută pentru a-ți câștiga existența și pentru a-ți satisface nevoile elementare.

A munci înseamnă a construi pentru colectivitate, în sens larg, dincolo de zidurile biroului sau ale fabricii în care îți desfășori activitatea zilnică.

La ce vârstă pot să muncesc?

Am o diplomă care atestă că sunt cel mai bun cosplayer al lui Yoda, mă ajută?

În fiecare an, în Franța, de exemplu, **700.000 de tineri pătrund pe piața muncii.**

Aproape doi din zece nu au nicio diplomă sau au doar o diplomă de zece clase, patru din zece au diplomă de bacalaureat și, în fine, ceva mai mult de patru din zece au diplomă de studii superioare (cuprinse între doi și cinci ani).

Cu cât durata de școlarizare este mai mare, cu atât mai repede vor găsi un loc de muncă stabil, adică **un post pe durată nedeterminată**. Diploma este deci o **asigurare valabilă împotriva șomajului**: un tânăr

din doi care nu are nicio diplomă este șomer, față de unu din opt în cazul celor care au diplome universitare.

ABC

Un „contract cu durată nedeterminată” (CDN) este forma clasică de contract de muncă care se stabilește între angajator și angajat. Un CDN este un contract în care timpul de angajare este nelimitat.

400.000 de tineri francezi sunt un fel de ucenici și își împart timpul între școală și un loc de muncă unde sunt remunerați și învață bazele viitoarei lor meserii. Practica îi ajută să învețe o meserie și teoretic, și practic. Un tânăr ucenic din doi care și-a luat diploma este angajat definitiv în firma în care și-a făcut stagiul.

Astăzi, vârsta la care reușești să obții un loc de muncă stabil a crescut mult, fiind de 27 de ani în medie, față de 22 de ani acum cincisprezece ani. Într-adevăr, din cauza crizei economice, **angajatorii ezită din ce în ce mai mult să angajeze tineri** pe durată nedeterminată. De aceea, majoritatea tinerilor se văd constrânși să înceapă să muncească fie part-time (câteva ore pe săptămână), fie pe durată determinată. Și mulți dintre ei intră direct în șomaj...

25 de ani! Dar ești un copil! Întoarce-te după ce mai crești puțin, dragul meu!

ABC

Un contract de muncă are durată determinată (CDD) atunci când se termină la o dată prestabilită. Prin acest tip de contract persoana respectivă poate fi angajată pentru câteva ore, câteva zile sau câteva luni.

O să muncesc toată viața?

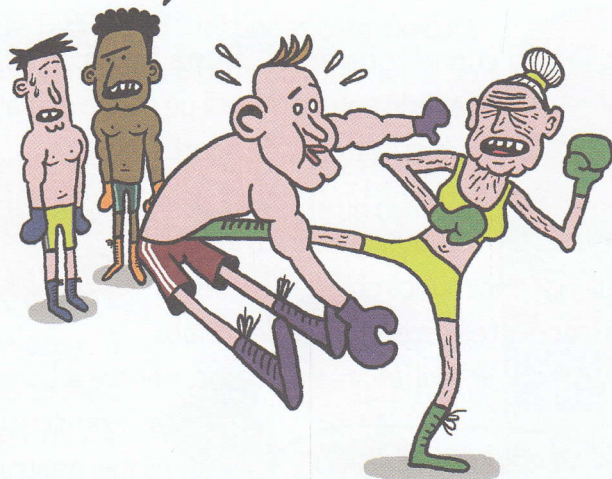
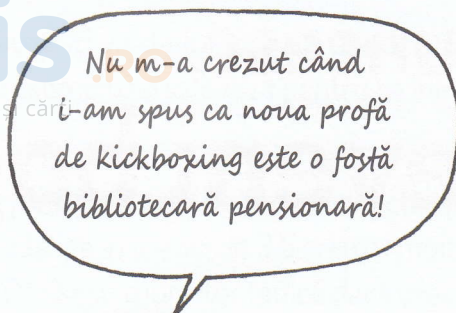
La o anumită vârstă și după o viață de muncă (patruzeci – patruzeci și trei de ani, în funcție de anul nașterii), oricine are dreptul **să se pensioneze**. În general, după această perioadă nimeni nu mai muncește, dar primește o sumă de bani în mod regulat („pensia”) până la deces, sumă cu care își poate satisface nevoile.

În Franța, începând din 2007, pentru a se pensiona o persoană trebuie să aibă minimum 62 de ani. Vârsta standard de pensionare în România este, în momentul de față, de 65 de ani pentru bărbați și de 63 de ani pentru femei. Desigur, în anumite condiții, se poate ieși la pensie și mai devreme, mai ales atunci când ai început să muncești de foarte tânăr sau dacă ai lucrat în condiții grele.

123

Mai mult de 17 milioane de francezi sunt pensionari. În România numărul acestora este de aproape 5 milioane. Pensile lor sunt foarte diferite în funcție de sectorul în care au activat: spre exemplu, foștii agricultori au o pensie mult mai mică decât foștii militari.

Totuși, să fii pensionar nu înseamnă să nu mai poți lucra deloc! Experiența acumulată le permite pensionarilor **să continue să fie utili societății** prin implicarea benevolă în asociații sau proiecte de grup. Pensionarii pot alege, de asemenea, să desfășoare, pentru câteva ore sau câteva zile pe săptămână, o activitate plătită pentru a-și rotunji veniturile sau... pur și simplu din dragoste pentru meseria pe care au practicat-o atâția ani și pe care nu vor să o abandoneze.

INFO +

În principal, în Franța, ca și în România, sistemul de pensii se bazează pe principiul repartiției, adică, pe plata pensiilor din cotizațiile celor care muncesc. În țările mai puțin dezvoltate, sistemul de pensii nu este atât de bine pus la punct.